

**HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA
HNS**

Tel: 4569 536

Fax: 4569 473

e-mail: klubhns@sabor.hr

Zagreb, 18. ožujka 2008.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zaključaka o Pravilniku o Jedinstvenom registru hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata

Temeljem članka 122. Poslovnika Hrvatskog sabora Klub zastupnika HNS-a predlaže Hrvatskom saboru da donese sljedeće :

ZAKLJUČKE

1. Zadužuje se ministrica obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti da, u roku od 30 dana, dopuni Pravilnik o Jedinstvenom registru hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata (Narodne novine br. 43/05.), na način da se opći dio Jedinstvenog registra definira javnim.
2. Zadužuje se Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti da, u roku od 60 dana od dopune Pravilnika o Jedinstvenom registru hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, objavi opći dio Jedinstvenog registra na internetu.

Obrazloženje:

Temeljem Zakona o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihove obitelji (Narodne novine br. 174/04., 92/05. i 107/07.), u travnju 2005. donesen je Pravilnik o Jedinstvenom registru hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata (Narodne novine br. 43/05.).

Pravilnik propisuje da se Jedinstveni registar sastoji od općeg i posebnog dijela. Opći dio sadrži opće podatke o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata, kao što su: ime i prezime, ime oca, datum i mjesto rođenja, spol, mjesto prebivališta i adresu stanovanja i čin, s oznakom da li je redovni ili počasni. U posebni se dio unose podaci o ratnom putu hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, kao što su: vrijeme trajanja sudjelovanja u Domovinskom ratu, naziv postrojbe koja je izdala potvrdu o sudjelovanju u Domovinskom ratu, dužnosti koje je obnašao u postrojbi, odličja i sl.

U Jedinostvenom registru hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata nalazi se oko pola milijuna branitelja. To je ujedno i jedini podatak vezan uz Jedinostveni registar, koji je dostupan javnosti, a ni on nije nedvojbeno utvrđen. Naime, javnosti dostupni izvori navode tri različita broja: 487.409, 489.407 i 494.757 branitelja. Obzirom da je od svojeg osnutka Jedinostveni registar hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata tajan, ni dan danas ne prestaju kontroverze vezane uz Jedinostveni registar, ali i hrvatske branitelje koji se u njemu nalaze.

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti objavilo je 26. travnja 2007. godine očitovanje u kojem se jasno navodi da je „zabrana“ javne objave Jedinostvenog registra „regulirana zakonskim propisima o zaštiti tajnih i osobnih podataka“. U očitovanju se dodaje kako velik broj podataka prikupljen iz „baze podataka Ministarstva obrane i Ministarstva unutarnjih poslova“, a ti su podaci zaštićeni „odgovarajućim stupnjem tajnosti prema odredbama Zakona o zaštiti tajnosti podataka („Narodne novine“ broj: 108/96), i kao takve ih nije dopušteno javno objavljivati“. Zaključak ovog očitovanja je „da bi javno objavljivanje podataka iz Jedinostvenog registra hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata bilo protivno prethodno citiranim važećim zakonskim odredbama“. Ovo očitovanje objavljeno je deset dana nakon što je Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti zaprimilo mišljenje Agencije za zaštitu osobnih podataka o Jedinostvenom registru hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata (Klasa: 004-02/07-01/52, Urbroj: 597-01/01-07-02 od 16. srpnja 2007.). U mišljenju, koje je dostupno na internetskim stranicama Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti navodi se kako „Zakonom o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i njihovih obitelji te Pravilnikom o Jedinostvenom registru hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata **nije propisano javno objavljivanje podataka** sadržanih u Jedinostvenom registru hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata“, pa je mišljenje „Agencije za zaštitu osobnih podataka da ne postoji obveza Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti na javnu objavu podataka iz Jedinostvenog registra“.

Nedvosmisleno je kako Agencija za zaštitu osobnih podataka navodi da ne postoji zakonska obveza za objavu podataka iz Jedinostvenog registra, ali jednako tako nigdje se ne navodi kako postoji zakonska zabrana o kojoj govori Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti. Štoviše, iz mišljenja Agencije za zaštitu osobnih podataka, razvidno je da javna objava podataka iz Jedinostvenog registra ovisi samo o ministrici obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, odnosno o političkoj volji Vlade Republike Hrvatske. Ne postoji zakonska „zabrana“ javne objave, niti bi ona bila „protivna važećim zakonskim propisima“, kako neutemeljeno tvrdi očitovanje Ministarstva. Naprotiv, postoji nekoliko čvrstih razloga zbog čega bi podaci iz Jedinostvenog registra trebali biti objavljeni i dostupni javnosti.

Većina udruga hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata zalaže se za javnu objavu Jedinostvenog registra hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata. Najveće protivljenje javnoj objavi iskazalo je vodstvo HVIDR-e, usprkos činjenici da su neki ogranci javno istupili sa suprotnim stajalištima, zahtijevajući javnu objavu Jedinostvenog registra. Objavom registra, kažu predstavnici većine braniteljskih udruga, konačno bi se stalo na kraj podjelama na „prave“ i „lažne“ branitelje, te svim ostalim špekulacijama vezanim uz hrvatske branitelje iz Domovinskog rata. Svi se slažu kako je pola milijuna branitelja u registru višestruko nerealna brojka, a objava registra jedini je način da se nedvojbeno utvrdi točan broj hrvatskih branitelja i što je još važnije, točan broj onih koji su zlouporabili i prisvojili prava koja im ne pripadaju, oštetivši pri tome Republiku Hrvatsku, te sve hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji.

Hrvatski branitelji su ponosni na svoje sudjelovanje u Domovinskom ratu i zbog toga su zainteresirani da Jedinostveni registar hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata bude dostupan javnosti, kako bi se konačno riješili stigme koja ih prati još od devedesetih. Da su u

pravu pokazuju akcije hrvatskih pravosudnih tijela i Ministarstva unutarnjih poslova, „Dijagnoza 1“ i „Dijagnoza 2“, kojima je nepobitno utvrđeno kako u Republici Hrvatskoj postoje tzv. „lažni“ branitelji. Oni koji su iz osobnog probitka okaljali sve one koji su uzeli oružje u ruke i spremno se odazvali obrani domovine. Vidljivo je kako bi javna objava Jedinstvenog registra imala i preventivni karakter, jer bi doprinijela zaustavljanju svih, možebitnih, daljnjih zlouporaba vezanih uz status hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i pripadajuća im prava. Sa druge strane, javnom objavom registra pokazala bi se odlučnost Vlade Republike Hrvatske da zaštiti sve hrvatske branitelje iz Domovinskog rata, tako što će prokazati i procesuirati sve one koji su na najgrublji način zlouporabili i prigrabili prava koja im ne pripadaju, oštetivši pri tome Republiku Hrvatsku i hrvatske branitelje.

Zaključno, postoji ogroman interes javnosti za ovu temu. To je javni interes koji bi, u najboljem duhu demokracije, sam po sebi trebao biti dovoljan argument javnoj objavi registra. Nije riječ samo o braniteljskim udrugama, hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji, već o velikoj većini hrvatskih građana. Svi su oni ponosni na svoju domovinu i zahvalni onima koji su je obranili. Na žalost umjesto slavne prošlosti, Domovinski rat je još uvijek osjetljiva tema za hrvatski javnost, ali i otvoreno pitanje, zahvaljujući dobrim dijelom „tajnom“ registru hrvatskih branitelja. Javnom objavom Jedinstvenog registra hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata stalo bi se na kraj svim špekulacijama, zlouporabama i kontroverzama koje se vuku za hrvatskim braniteljima. Na taj način riješili bi se jednog „dugačkog repa“ koji se više od deset godina vuče za nama i vratili hrvatskim braniteljima ugled koji zaslužuju. Jednako tako, poslala bi se snažna poruka kako je država spremna obračunati se sa kriminalom i nepravilnostima koje je već dugo vremena opterećuju.

Mišljenje Agencije za zaštitu osobnih podataka jasno navodi kako ne postoji obveza Ministarstva (ali ne i zabrana) da objavi Jedinstveni registar, što izravno demantira očitovanje u kojem se tvrdi da je javna objava registra zabranjena. Jednostavno, ne postoji niti jedan valjani argument koji se protivi objavi Jedinstvenog registra hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata. Napominjemo, kako bi se usvajanjem ovih zaključaka javnosti učinili dostupnim podaci iz općeg dijela Jedinstvenog registra, čime se ne bi kršila tajnost podataka prikupljenih iz baze podataka Ministarstva obrane i Ministarstva unutarnjih poslova, koji se nalaze u posebnom dijelu registra. Stoga je na Hrvatskom saboru da, poštujući javni interes građana Republike Hrvatske, obveže Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, odnosno nadležnu ministricu, i nametne im ovu odgovornost, kada je već nisu u stanju sami preuzeti na sebe.

PREDSJEDNIK KLUBA

Dragutin Lesar